

Oude Spoorwegberm - 01 april 2015

Via deze nieuwe rubriek nemen we je telkens mee op een verrassende wandeling in één van onze afdelingsgebieden. Vanzelf zal ook steeds een ander seizoen aan bod komen. Daarnaast laten we ons niet alleen inpalmen door bijzondere waarnemingen en ervaringen maar hebben eveneens aandacht voor het wonderbaarlijk effect van de natuur op de mens. Uiteindelijk doel is ook jou te inspireren om te wandelen, alleen of in groep, en te profiteren van de energiegevende en ontspannende natuur.

De maartse stormen hadden lelijk huis gehouden en april kondigde zich bijzonder grillig aan. Met een voorspelling van rukwinden tot 75 km/uur, afgewisseld met enkele brede opklaringen, leek 01 april ons een poging waard om een inspirerende lentewandeling te ondernemen. We kiezen voor de Oude spoorwegberm en starten aan Notmeir in Duffel. Eind maart was immers een grote zilvreiger aan één van de recent aangelegde poelen gesignaleerd, een extra motivatie voor Peter om mee te wandelen met fototoestel in de aanslag.

Foto: Peter Geschier

We genieten van het kronkelend pad dat na elke bocht weer een verrassing in petto heeft. De bloei van de wilgen loopt op zijn einde. Nog her en der wuiven de gele stuifmeel dragende, naast de groene vrouwelijke bloesems, op het onstuimig ritme van de wind. Wilgen zijn wind- en insectenbloeiers. Zo is de grijze zandbij uitsluitend gespecialiseerd op wilgen, maar die houden zich vandaag toch liever uit de wind. In een volgende bocht zijn we in verrukking over een prachtige sleedoorn met zijn frêle wit bebloemde takken, de meidoorn ernaast krijgt dan weer eerst zijn frisgroene blaadjes.

Foto: Peter Geschier

Ten opzichte van het kaarsrecht traject dat de spoorweg destijds door het landschap trok, hebben de beheerders geijverd voor een kronkelend en zelfs golvend wandelpad en daar zijn ze bijzonder goed in geslaagd.

Rechte wegen zijn voor wandelaars niet erg aantrekkelijk want niets wordt aan je oog onttrokken en ook jij wordt aan geen oog onttrokken. Volgens literatuurcriticus Kees Fens beantwoordt een rechte weg niet aan de beleving van het leven want ook dat is niet van het begin tot het eind te overzien. Wat achter ons ligt – ons verleden – is uit beeld geraakt en van onze weg in de toekomst weten we nog niets. Wat zou het leven saai zijn als we al precies zouden weten hoe de weg verder gaat.

Gelukkig is onze levensweg vol bochten en hebben ook de meeste voetwegen kronkelingen zodat je je kunt verwonderen over wat er om de hoek tevoorschijn komt. Wandelen is immers meer dan van de ene plaats naar de andere gaan. Etymologisch gezien komt wandelen van het werkwoord “wenden”, je wenden en keren – in het landschap. Je voelt je opgenomen in het landschap, de tijd verloopt anders. Wandelen helpt je om bewust te worden van je omgeving en om los te komen van allerlei gedachten en gepieker. Je zintuigen helpen je om helemaal in het hier-en-nu te zijn. Ze helpen je om te genieten en intensiveren je ervaring.

De 2de poel langs het pad levert jammer genoeg geen grote zilvreiger deze keer maar heeft wel een andere verrassing. We observeren meerdere grote klompen kikkerdril en dat is voor deze nieuwe poel toch een opsteker.

De tapijten bosanemoon die overvloedig langs de paden lijken gestrooid, bewijzen dat deze gronden, nog vóór het spoorwegtraject, oude bossen herbergden. Toch prachtig om te beseffen dat de levensvatbaarheid van een soort weer hersteld kan worden.

Naast liefelijke voorjaarsbloeiers als speenkruid, hondsdrif en parse dovenetel biedt dit seizoen ook minder fraaie fenomenen: de stormen hebben immers veel bomen geveld en een aantal vielen dwars over het pad.

De lente is dan ook een overgangsseizoen tussen winter en zomer. Naast de beloftevolle herleving van de natuur kan het in het begin van de lente nog behoorlijk winteren.

Foto: Marleen Van Puyvelde

De versperde paden door bomen en diepe plassen verplichten ons af te wijken van het pad, en dat levert weer een verrassing! Een houtsnip vliegt opgeschrikt en met veel kabaal voor mijn voeten op. Een houtsnip is zo groot als een duif en is perfect gecamoufleerd op de bosgrond. Met zijn lange snavel zoekt hij zijn voedsel in de humus- en bladerlaag op de bosbodem. De houtsnip heeft zijn verspreidingsgebied in Vlaanderen pas de laatste decennia sterk uitgebreid maar door zijn goede camouflage zijn de waarnemingen eerder schaars.

Het schaars aantal vogels dat we zien en horen zijn de ‘die hards’ van de prille lente. De tjtjtjaf met zijn typische zang waaraan de soort haar naam te danken heeft is één van de eerste lentebodes. De soort is de laatste decennia enorm toegenomen door de verruiging van bossen en groenstroken.

Foto: Marleen Van Puyvelde

Foto: Marleen Van Puyvelde

De explosieve zang van de winterkoning mag in dit biotoop ook niet ontbreken. Het mannetje is al ijverig bezig verschillende nesten te bouwen die door het vrouwtje aan een nauwkeurige inspectie worden onderworpen waarna ze er eentje uitkiest. We zien nog net een winterkoninkje met zijn kort rechtopstaand staartje verdwijnen tussen de takken van een stapelsnoeihout.

We beëindigen onze wandeling in het Hulstmansbos dat zich nog aan het herstellen is van de grote graafwerken voor de aanleg van de meanderende uitbreiding van de Hessepoelbeek, niet onterecht “de cobra” genoemd. Op de flanken van de beek duiken toch reeds her en der bloementuiltjes op o.m. van het klein hoefblad, klein kruiskruid en paardenbloem. Op deze verstoorde grond zullen we nog een poosje uitsluitend pioniersplanten vinden.

Naast alle indrukken die we tijdens het wandelen krijgen te verwerken gebeurt er ook van alles met onszelf. Als we in de natuur wandelen is het alsof we kijken naar ons eigen leven. Er zijn perioden van uitbundige bloei en perioden van dorheid en kaalte. Terwijl je in beweging bent overzie je datgene wat je bezighoudt en soms kom je dan tot verrassende inzichten. Meestal gaat dat vanzelf of terloops. Dan weer wat bewuster, en overdenk je wat je nu, in deze levensfase beweegt en wat je levensthema's zijn. Lopend krijg je meer zicht in hoe je keuzes maakt, hoe je afscheid neemt, hoe je succesvol kunt zijn.

Uit diverse onderzoeken komt naar voor dat wandelen ook een effectief medicijn is tegen depressie. Als mensen met depressieve klachten gaan bewegen, beginnen ze op een andere en positievere manier naar het leven te kijken. Een onderzoek van de universiteit van Tübingen in Zuid-Duitsland bewijst dat wandelen leidt tot stemmingsverbetering en stemmingsstabilisering.

Wandelaar, schrijver en grote natuurkenner Jac P. Thyse zei het al: "De natuurbescherming is dus niet een stokpaardje voor enkele schoonheidsdweppers, maar een levensbehoefte voor het hele volk, voor de volksgezondheid, de volkskracht, opvoeding en moraal." En dit kan ik als geëngageerd natuurliefhebber en wandelcoach alleen maar beamen.

Zin gekregen om zelf ook je laarzen aan te trekken? Gewoon doen. Een uurtje wandelen kan al wonderen doen.

Als je graag zelf eens meewandelt, alleen of in groep, neem dan gerust contact op:

marleenvanpuyvelde@telenet.be, 0486/41.36.58, of via natuur.oudespoorweg@telenet.be

Marleen